

BLIS

Kerneopgaverne for BLIS, Bygnings- og Landskabskultur i Syddjurs, en lokalafdeling under landsforeningen By og Land er, at bevaringsværdige bygningsværker og kulturmiljøer faktisk bliver bevaret, og at ny planlægning og arkitektur i regionen udvikles i samklang med rigdommen af bygningskulturarv og landskabelige værdier i Syddjurs. Vores løbende arbejde omfatter afgivelse af høringsvar til kommunen i ansøgninger om nedrivning af bevaringsværdige bygninger og i videste forstand udvikling af samarbejdet og dialogen med kommunen med hensyn til bevaring af vores fysiske kulturarv. Derudover søger vi at etablere rådgivning rettet mod den enkelte borger, som kan stå overfor tekniske, økonomiske og æstetiske beslutninger omkring ejerskabet af bevaringsværdige bygninger. Vi har ønske om, at der udbredes kendskab til - og respekt for SAVE-systemet. BLIS forsøger også at fungere som samlingspunkt og et vidensmæssigt knudepunkt for beboere i Syddjurs med interesse i - og veneration for regionens rige bygnings- og landskabskultur, og endelig vil vi gerne bidrage til at udvikle vores nationalpark, som jo er unik på den måde, at den omslutter en lang række bygninger, landsbymiljøer og Ebeltoft som den historiske sø-købstad.

ARKITEKTUR- OG BEVARINGSPRIS I SYDDJURS

Arkitektur- og Bevaringsprisen i Syddjurs uddeles i år for tredje gang. Prisens formål er at inspirere til bosætning, erhvervsudvikling og turisme i området. I et lidt videre perspektiv kan man med tanke på en af Real Danias undersøgelser forudse og forvente, at øget fokus på kvalitet i arkitektur og bygningsbevaring i længden vil bidrage positivt til såvel huspriser som kommunal økonomi og i sidste ende til øget livskvalitet i kommunen. Der indkom i år 17 kandidater til prisen fra meget forskellige forslagsstillere: Ud over de seks, som komiteen udvalgte som sine "nominerede", og som kan ses på plancherne, var der peget på fantastiske nybyggede sommerhuse, et smukt nybygget enfamiliehus ved vandet, et fint renoveret forsamlingshus, en nænsomt og smukt restaureret gammel firelænget gård, et flot ombygget længehus med ny lejligheder, et gennemrenoveret byhus, en gammel mølle, en kro, genskabelsen af en park og sågar en navngiven arkitekt. Alle forslag med begrundelser kan findes på Syddjurs' hjemmeside. I meget korte træk har komiteen søgt at bedømme forslagene og de nominerede ud fra en række kriterier eller værdier så som arkitektonisk kvalitet, bevarelse og/eller udnyttelse af kulturarvens potentiale, kontekst, herunder indlevelse i sted, omgivelser og funktion, æstetik, materialebevidsthed, faglig kvalitet i udførelsen samt bæredygtighed. I sager, som omhandler renovering af ældre bygninger, har ægthed og autenticitet, spillet en væsentlig rolle.

AUTENTICITET

Apropos autenticitet vil jeg tillade mig en lille digression:

Vi kan alle lide musik, og musik er en hyppigt brugt metafor omkring arkitektur. Forleden på en løbetur i Mols Bjerge mødte jeg en bil, som på siden bar inskriptionen "musik er eliksir for sjælen" og kom så til at spekulere på, hvad man så kan sige, at arkitektur er: Det må nødvendigvis være noget bredere, noget rummeligt, for arkitektur skaber jo både hus, hjem og rum til såvel krop som sjæl!

I dag er arkitekturens dag over hele landet, arkitekturens festdag, og der er rigtig meget at glæde sig over i Syddjurs. I aften kunne vi som fejring foreslå at afspille Beethovens 9. symfoni, som slutter med korsatsen over Schillers "Ode til Glæden". Symfonien er jo et monument af musikalsk kulturarv, som de fleste kender i en eller anden nyere tolkning. Men den britiske dirigent og orkesterleder Benjamin Zander har gennem ihærdige studier forsøgt at forstå Beethovens originale hensigter, især med hensyn til tempo. Beethoven var nemlig besat af metronomen, som blev opfundet mens han skrev, og han har i sit partitur indskrevet en del metronomtallet som tempo-instrukser. Man kan næsten se ham for sig med hørerør og metronom: "66, ikke 60!", ligesom man kan forestille sig arkitekten med lineal og blyant: "taget 85 grader, ikke 90, og vinduet HELT til loftet!"

Det er fascinerende at høre Zanders version af Beethovens 9. i autentisk tempo. Den er helt anderledes end den, Leonard Bernstein spillede ved den ikoniske koncert i Berlin i 1989, da Muren faldt, hvor tolkningen var mere nutidig, flere steder i næsten halv hastighed. Der er vel ingen som kan sige, at Bernstein ikke havde ret. Når alt kommer til alt, er det mest hans tolkning, der er blevet kendt. Men spiller man som Zander symfonien i autentisk hastighed, træder der nye og overraskende momenter frem i værket.

Pointen er, at autenticitet må være et vigtigt pejlemærke, når man forvalter kulturarv, musikalsk såvel som arkitektonisk. Det er ikke let for os lægfolk at vide præcis hvad det er, der får komponistens noder og metronomtallet og arkitektens linier og mål til at virke. Men vi oplever hver eneste dag i vores daglige liv, at de virker. Og det er jo - når alt kommer til alt - det, det hele går ud på!

TAK

Vi vil gerne til slut fra BLIS sige tak til alle jer, der så forbilledligt forvalter kulturarven, og jer, der skaber ny værdige bud på fremtidens kulturarv fra vores tid.

01.oktober 2018

Ebbe Stender Hansen / Næstformand i BLIS